

UniCredit: Economia României se va contracta cu peste 9% în termeni reali, în 2020

România se va confrunta cu o recesiune profundă în 2020, economia urmând a se contracta cu peste 9% în termeni reali, iar sprijinul guvernamental este limitat din cauza situației fiscale delicate, potrivit unui raport trimestrial de analiză macroeconomică și strategie al UniCredit Bank.

Potrivit sursei citate, după o scădere puternică în trimestrul al doilea, produsul intern brut (PIB) ar putea începe să crească începând cu cel de-al treilea trimestru al anului. Viteza cu care activitatea economică își va reveni va fi determinată de rapiditatea ridicării restricțiilor, de cât de repede își va reveni economia globală și de cât de mulți dintre angajații aflați momentan în somaj tehnic vor fi disponibilizați în trimestrul al patrulea al anului 2020 și în 2021.

"Banca Națională a României va continua să apere leul prin menținerea costului de finanțare a investitorilor străini semnificativ deasupra ratelor ROBOR. Ne așteptăm ca alegerile locale și parlamentare să aibă loc spre finalul anului 2020", se spune în raport.

Conform analizei, Curtea Constituțională (CC) și pandemia de COVID-19 au pus capăt crizei politice din România. Curtea Constituțională s-a opus unei proceduri rapide care viza declansarea alegerilor anticipate în timp ce răspândirea epidemiei a forțat politicienii să voteze un Guvern cu puteri depline pentru a declara starea de urgență în combaterea situației fără precedent.

"Guvernul a acționat rapid pentru mitigarea efectelor negative ale carantinei instituite la final de martie. Executivul a decis susținerea somajului tehnic prin plata către companii a 75% din salariul brut (maxim 75% din salariul mediu). Este posibilă o extindere a acoperirii inițiale a suportului acordat companiilor afectate în trimestrul doi către mai multe categorii de angajați, inclusiv angajații independenți și contractorii. Numărul angajaților aflați în somaj tehnic ar putea crește până la 1,5 milioane. Estimarea de un milion a guvernului a fost atinsă deja în aprilie. Pe 23 aprilie erau și aproape 250.000 de angajați disponibilizați. Ne așteptăm ca rata somajului să crească de la 3% înainte de carantina până la 9% în cursul anului, întrucât cel puțin 10% dintre angajații aflați în somaj tehnic pot fi disponibilizați după epuizarea suportului guvernamental. Rata somajului ar putea rămâne peste 6% în 2021", potrivit sursei citate.

În raport se menționează că Guvernul a permis amânarea impozitelor locale cu trei luni pentru IMM-uri și persoane fizice, permițând celor din urmă amânarea plății taxelor și utilitatilor. Autoritățile au impus un moratoriu la plata creditelor acordate companiilor și persoanelor fizice valabil până la finalul anului. Printre celelalte măsuri evidente, garanțiile de stat la creditele IMM-urilor, pentru investiții sau capital de lucru, dobânzile și comisioanele fiind acoperite de către stat. Suportul fiscal direct va depăși, probabil, 2% din PIB. Cea mai mare piedică pentru economie, asociată pachetului de suport, este reprezentată de documentația necesară, de multe ori mai laborioasă în comparație cu cele din alte țări. De aceea, Guvernul a hotărât simplificarea accesului la schemele de suport.

Deficitul bugetar va depăși 6% din PIB în 2020 din cauza scăderii veniturilor guvernamentale și a cheltuielilor suplimentare. Economistii UniCredit precizează că prognoza pe care o prezintă în calcul o marire a pensiilor semnificativ mai mică de 40%.

"Totuși, prognoza nu ia în considerare un val de măsuri populiste aflate în discuție în momentul de față în Parlament. Aceste măsuri includ amânări suplimentare de taxe, inclusiv contribuțiile sociale, care ar putea împinge deficitul bugetar peste 8% din PIB. Mai mult, unele partide parlamentare au propus suspendarea plății

utilitatilor de catre gospodarii. În aceeași nota, moratoriumul bancar a fost extins și la creditele care prezintă restante. Guvernul poate contesta o parte dintre decizii la CC", se spune în raport.

Totodată, economistii menționează că Banca Națională a surprins piețele prin reducerea ratei dobânzii de politică monetară cu 0,5 pp până la nivelul de 2%, concomitent cu îngustarea coridorului de variație la 1,5%-2,5%. Astfel, reducerea efectivă este de aproape 100 puncte de bază, întrucât ratele ROBOR erau mai apropiate de rata facilității de credit decât de rata de dobândă la operațiuni repo. Banca centrală a anunțat că va injecta lichiditate prin operațiuni repo, dacă va fi nevoie. De asemenea, BNR a început să cumpere obligațiuni de stat din piața secundară pentru a stabiliza randamentele lor. BNR nu a abandonat preferința sa pentru o monedă națională stabilă, astfel încât vedem o evoluție a perechii EUR/RON în intervalul 4,8-4,9, cu apararea ambelor limite ale intervalului. În condițiile în care băncile locale sunt atente la potențialele probleme de lichiditate din piață, economistii se așteaptă ca ratele la operațiunile cross currency swap să devieze de la ratele ROBOR pentru o perioadă lungă de timp, cu un cost al monedei locale care va rămâne ridicat pentru investitorii străini.

Inflația poate coborî sub ținta în următoarele luni, însă o creștere este așteptată în 2021 ca urmare a unui efect de bază semnificativ în prețul petrolului, a creșterii prețurilor la alimente ca urmare a unor probleme în recoltare și procesarea alimentelor, precum și a potențialei creșteri a prețurilor reglementate.

"Cu toate acestea, nu ne așteptăm ca BNR să inverseze tăierea ratelor dobânzilor dacă inflația va rămâne în intervalul ținta. Anticipăm o revigorare treptată a economiei începând cu trimestrul trei al anului curent dacă restricțiile vor fi relaxate gradual, măsurile guvernamentale vor fi eficiente și ratele dobânzilor vor rămâne reduse. După înregistrarea unei contractii record în trimestrul al doilea, PIB s-ar putea reduce cu până la 9% în 2020 față de anul precedent (în termeni reali). Ne așteptăm ca gospodăriile să se împrumute mai puțin și să cumpere mai puține bunuri de lungă durată până în 2021 din cauza creșterii somajului chiar și după încheierea sprijinului guvernamental pentru cei aflați în somaj tehnic. Companiile vor amâna majoritatea investițiilor, iar investițiile străine productive s-ar putea reduce întrucât competitivitatea a fost subminată prin creșterea mai rapidă a costurilor muncii în comparație cu restul țărilor CEE și va fi în continuare afectată de aprecierea leului față de monedele din regiune", se arată în documentul citat.

De asemenea, raportul precizează că Uniunea Europeană a redirectionat 3 miliarde de euro din alocarea României în fonduri de coeziune către Inițiativa de Investiții Răspuns la Coronavirus (IIRC, eng. Coronavirus Response Investment Initiative). Mai puține condiții și verificări ar putea ajuta guvernul să atragă majoritatea acestor fonduri în perioada 2020-2021, însă aceasta va afecta proiectele de investiții publice finanțate din fonduri europene. România rămâne una dintre puținele țări atractive în ECE în privința investițiilor în construcții. Cererea ar putea să revină îndeosebi pentru construcții industriale și logistice, mai puțin pentru spații de birouri și cel mai puțin pentru spații de retail. Piața imobiliară rezidențială va rămâne probabil închisă pentru câteva luni.

Corecții majore de preț sunt puțin probabile întrucât prețul unităților locative rămâne mai accesibil față de Europa Centrală.

"Economia poate recupera în 2021 decalajul acumulat în 2020, dacă prognoza noastră la nivel global este corectă. Riscuri mai mari pot apărea din cauza poziției financiare mai slabe a IMM-urilor în comparație cu IMM-urile din regiune, a problemelor de lichiditate cauzate de creșterea întârzierii plăților cu până la patru luni (conform Coface) și care se pot transforma în riscuri de solvabilitate. Exporturile românești depind de viteza cu care cererea își va reveni în UE și de funcționarea lanțurilor globale de aprovizionare. Dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, reluarea creșterii economice poate fi mult mai greoaie, bazată în mare parte pe efecte de bază față de perioada martie-mai 2020. Deficitul contului curent nu se va mari în linie cu deficitul comercial în 2020 întrucât profiturile companiilor străine vor scădea semnificativ", se mai spune în raport.